

El Govern anticipa un nou Pla Estratègic Forestal

La Conselleria va anunciar a finals de juliol la voluntat d'endegar un nou Pla Estratègic Forestal. Benvingut sigui altre cop!, ens cal dir .

No és per menys. En la darrera dècada no són poques les reunions, estratègies, DAFO, Congressos forestals, Plans de Política Forestal, propostes d'Agències, noves lleis sectorials i un llarg etcètera, que han sorgit. Sempre amb vocació de ser definitius, permanents i dotar de seguretat jurídica a les necessàries inversions a un sector, on si d'una cosa està absolutament mancat, és justament de seguretat jurídica.

De fet, si ens situem al II Congrés Forestal a Tarragona l'any 2007 i a les successives propostes i esborranys de Pla General de Política Forestal (2007-2016) fins l'actual (2014-2024), hi trobem un denominador comú: Cada pocs anys s'ha de replantejar el marc legislatiu i mai no es troba un compromís financer de llarga durada.

No volem parlar de manca de compromís, però si cal parlar d'un compromís escapçat, ja que els compromisos contrets amb la vessant productiva sovint són contradictoris amb els de la vessant ambiental i aquests amb l'àmbit territorial, resultant finalment una munió de compromisos de difícil encaix i concreció, que ens manté en aquesta situació de desencís legal i abandonament de la iniciativa empresarial.

Tenim clar que el bosc integra diferents realitats, i som conscients que a molts els costa discernir la utopia del possible i realitzable, i encara més d'allò que és convenient i viable. Voldríem, per tant, assentar unes premisses bàsiques, de cara a la futura estratègia, que és necessari conèixer si es vol tractar el tema amb la deguda propietat:

- L'interacció antròpica entre el bosc i les persones és quelcom inevitable. Tant se val que es restringeixen accessos o es dictin sancions i prohibicions, un simple "tuit" mostrant les bondats d'un paratge és suficient per desbordar les previsions d'afluència més optimistes.

- Per tant, cal incorporar a la planificació que el risc zero sobre les masses forestals és una utopia, i ignorar aquest fet, una temeritat. Una "museïtzació" del bosc, no és res més que el primer pas per la seva desaparició.
- El bosc està en creixement constant des de ja fa dècades. El major risc actual per al bosc és l'excessiva acumulació de biomassa fins a superar els llindars de poder calorífic que en fan possible l'extinció en cas d'incendi. **A Catalunya, bona part de les masses forestals tripliquen aquest llindar.** L'aprofitament anual de les masses forestals (l'únic que mitiga aquest risc) no arriba ni al 20% de la taxa de creixement anual, fet que ens genera una acumulació anual de més del 80%.
- El paper i el respecte a la propietat privada a Catalunya és indefugible de la solució. El dret al gaudi de la propietat forma part ineludible del nostre ordenament jurídic i està expressament recollit a la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea. Al respecte, el model de gestió dels espais naturals que afecta a la propietat privada ha de fer prevaldre aquest dret. La imposició de mesures incompatibles amb una gestió econòmicament viable, i el foment de l'espai privat com a espai de lleure públic sense consentiment de la propietat, únicament genera desconfiança, no aporta cap solució, i contribueix a l'abandonament de la gestió i la pèrdua d'infraestructures bàsiques. **És fonamental integrar a la propietat en la justa proporció en qualsevol model de gestió de l'espai que es plantegi**, únicament així es podran dinamitzar uns recursos, activitats i valors del tot necessaris en el marc del recent aprovat Acord Climàtic de París.

- Apostar per la dinamització del sector forestal és anar a favor del medi ambient, de la gent del territori i de l'optimització en la gestió pública. Són moltes les sinèrgies que això genera:

- Es preserva la biodiversitat del risc de destrucció per incendis i s'afavoreix la pròpia associada a les masses forestals gestionades, assolint el punt d'equilibri entre creixement de les masses forestals i taxa global d'extracció anual.
- Millora de la gestió dels fons públics en permetre, a mig termini, reducció de la despesa en mitjans d'extinció (o un no increment).
- Clara dinamització de les economies locals
- Creació d'ocupació i reducció del despoblament
- Desenvolupament de l'Estratègia Europea per a la Bio-economia afavorint una nova font sostenible de matèries primeres industrials de proximitat en substitució dels derivats del petroli (compliment dels Acords de París), tal i com ja succeeix en múltiples projectes arreu d'Europa (biofilms, bioplàstics, nous textils, biorefineries)
- Reducció, a mig termini, de la despesa en ajuts públics mitjançant l'assoliment d'un sector productor viable econòmicament.
- Suposa una aposta decidida per l'Economia Circular (Bioeconomia Circular).
- Esdevé una font d'energia renovable, font de competitivitat (particularment en l'àmbit de l'energia per calor), per aquelles indústries que l'adopten en substitució dels combustibles fòssils i que resten subjectes al comerç d'emissions.
- La Biodiversitat és dinàmica, varia amb els ecosistemes i en particular també entre un bosc infranquejable i sense gestió de la d'un bosc correctament gestionat. No obstant, **crear la utopia d'un "museu de la biodiversitat" que només existeix en els boscos sense gestió comporta la condemna d'aquestes àrees.** La "fossilització d'ecosistemes" ignora la primera premissa i promoure el creixement infinit de les masses forestals a l'arc mediterrani sovint genera fantàstics parallamps. La gestió responsable ha d'apostar per compatibilitzar les activitats **amb la biodiversitat pròpia associada a les mateixes**, d'altra banda no serà perdurable en el temps.
- La dinamització dels aprofitaments forestals **requereix de seguretat jurídica i agilitat administrativa.** És absolutament necessari que els Instruments de Gestió Forestals (PTGMF, PTGMFc, PSGMF...), esdevinguin

a la pràctica drets d'aprofitament transferibles, que sota unes premisses clares i ben definides i acotades, puguin ser executats amb garantia del Govern (que seria qui atorgaria l'autorització). No s'hi valen les condicions impossibles, ni els subterfugis de la litigiositat ambiental, ens calen regles clares i una administració àgil i responsable dels seus actes.

- IMPLANTACIÓ I MODIFICACIONS DE LA XARXA NATURA 2000,
 - LLEI DE CANVI CLIMÀTIC,
 - PROPOSTA DE LLEI DE LA BIODIVERSITAT,
 - PLANS D'USOS I GESTIÓ,
 - MODIFICACIONS A LES DELIMITACIONS DELS PEIN,
 - PROPOSTA DE CREACIÓ DE L'AGÈNCIA DE PATRIMONI NATURAL,
 - PROPOSTA DE NOVA LLEI DE TERRITORI,
 - PROPOSTA DE LLEI D'ESPAIS AGRARIS,
 - PROPOSTA DE LLEI DE CAÇA,
- i un llarg etcètera.

Amb aquest llistat de disposicions, algunes en previsió i d'altres en preparació o ja aprovades, únicament volem apuntar la inseguretat i variabilitat jurídica que ha d'afrontar a casa nostra qualsevol emprenedor que vulgui endegar una iniciativa en l'àmbit forestal, on habitualment es requereixen terminis més llargs.

La passada legislatura, vàrem viure situacions com la succeïda durant la tramitació de la llei de Canvi Climàtic, amb l'aparició "*in extremis*", de noves figures impositives en el tràmit parlamentari o l'aparició d'una llei sobre l'Agència del Patrimoni Natural que no només no s'havia debatut amb el sector, sinó que no tenia informes preceptius de cap mena al tramitar-se com a proposició de llei en comptes d'avantprojecte de llei.

Aquestes situacions, tot i ser legals i ser potestat del legislador, difereixen enormement de les relacions amb la propietat, els emprenedors i els empresaris amb projectes que mantenen els governs al nostre entorn Europeu. Contràriament, foragiten projectes en no tenir un marc regulador estable, definit i conegut pel període d'amortització de la inversió.

Esperem, doncs, obrir un debat seré de mesures clares, acordades en un marc de foment de la competitivitat i millora de la iniciativa empresarial.